

Kieliasiantuntijat

17.11.2021

Tulkit työnseisaukseen huonoja kilpailutuksia vastaan

Tulkit järjestävät torstaina 25.11. klo 10.20 kolmen minuutin työnseisauksen. Työnseisauksen takana ovat Kieliasiantuntijat ry ja Akavan Erityisalat.

Tulkkien työnseisaus 25.11. on poikkeuksellinen, sillä se koskee kaikkia tulkkeja ja siihen osallistuu niin palkansaajia kuin ammatinharjoittajia.

TYÖSEISAUKSEN TARKOITUKSENA ON KIINNITTÄÄ HUOMIOTA SEURAAVIIN EPÄKOHTIIN:

- Julkishallinto kilpailuttaa tulkkauspalveluita lähes yksin hinnan perusteella. Laadun osuus on mitätön. Tämä on johtanut holtittomaan hinnalla kilpailuun ja hintojen syöksykierteeseen niin, ettei ammattilaisten enää kannata pysyä tai kehittyä työssään. Julkishallinnon on kannettava sosiaalinen vastuunsa palveluidensa hankinnassa.
- Tulkin rooli on välttämätön viestintätilanteissa, joissa osapuolilla ei ole yhteistä kieltä, ja siksi tulkkauksessa tulee käyttää koulutettua ammattilaista. Näin ei aina ole nyt, vaan tulkkina voi toimia kuka tahansa.
- Puhuttujen kielten tulkkien työ- ja sopimusehdot käytännössä sanellaan heille. Kieliasiantuntijat ry:n ja Suomen kääntäjien ja tulkkien liiton keväällä 2021 tekemän puhuttujen kielten tulkkien ansiotasokyselyn mukaan noin puolet kyselyyn vastanneista ei pysty neuvottelemalla vaikuttamaan ansiotasoonsa tai sopimusehtoihinsa. Kaikkien tulkkialan yritysten tulisi neuvotella työntekijöidensä ja alihankkijoidensa kanssa aidosti työn ehdoista.

Työnseisauksen aikana työtehtävissä oleva tulkki ei tee työtehtäviään vaan lukee ääneen yhteisen julkilausuman.

Työnseisaus kohdentuu ennen kaikkea kuntiin, sairaanhoitopiireihin ja valtion muihin organisaatioihin, joille tulkit tuottavat palveluita. Lähes kaikki organisaatiot ovat kilpailuttamassa tulkkauspalveluita lähiaikoina, sillä julkishallinnon yhteishankintayksikkö Hanselin puitesopimus päättyy vuonna 2022. Lisäksi tulossa on 21 uutta hyvinvointialuetta, jotka kilpailuttavat tulkkauspalvelunsa, myös vammaisten tulkkauspalvelut. Sillä, miten nämä kilpailutukset laaditaan, on merkitystä tulkkien tulevalle työelämälle.

Puhuttujen kielten tulkit vaativat myös tasavertaista neuvotteluasemaa tulkkien ja tulkkauspalveluja tarjoavien yritysten välillä etenkin puhuttujen kielten puolella. Työnseisauksella viestitään, että tulkit ovat saaneet tarpeekseen sopimusehtojen sanelusta. Tulkkien tilanne työelämässä on heikentynyt jatkuvasti ja todella pitkään. Iso osa tulkeista kokee olevansa voimattomia yrityksiä vastaan. Vaikutusvalta omiin sopimusehtoihin on pieni. Viittomakielen tulkit, puhevammaisten tulkit ja kirjoitustulkit tukevat tulkkikollegoitaan myötätuntolakolla.